

Kávésok Lapja

XIV. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

21. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

November 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi üzletbér első részlete.

November 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

November 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni november havi forgalmi és fényüzési adó-átalányukat.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

November 15-ig beküldendők az 1939. évi adóközösségbe való belépési nyilatkozatok és az 1938. évi forgalmi adatok.

November 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

November 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

A Magyar Kávésipari Évkönyv 1938. évi évfolyama tartalmazza a kávésiparost érdeklő összes rendeleteket. Ára 3.— pengő.

Megszerezhető az ipartestület irodájában.

A KORMÁNYZÓNÉ A FELVIDÉK INSÉGESEIÉRT

A kormányzóné a következő felhívást adta ki:

Magyar a magyarért!

A magyar igazság győzelme útban van: rövid idő kérdése felvidéki testvéreink visszatérése az ősi hazához.

Húszéves idegen uralom szörnyű nyomása nehezedik rájuk: nyomor, szenvedés, börtön az osztályrészük. A nélkülözés és a szenvedés segítségért kiált. Ez a segítség ma egyetemes magyar parancs: a népi együvértartozás parancsa.

A Felvidék őslakói nem magukért, de mindnyájunkért, az egész magyarságért küzködnek és szenvednek húsz év óta. Sanyarú sorsuk áldozatra kell, hogy kötelezze az egész magyarságot: kicsinyt és nagyot egyaránt. Le kell törölni homlokukról a megpróbáltatások verítékét, orvosolni az őslakosságon ütött sebeket. A Felvidéken nem lehet éhező száj, fázó gyerek, otthontalan család.

A magyar becsület és a magyar testvériség azt követeli mindnyájunktól: hozzunk meg minden áldozatot a Felvidék nyomorának enyhítésére.

Szívünk sugallatára hallgatva, a nemzeti irányú szervezett nőmozgalommal együtt kérő szóval fordulunk tehát a magyar nemzet minden tagjához, szegényhez-gazdaghoz egyaránt: adományainkkal segítsenek a Felvidék inségén. Minden fillérre szükség van, mert a bajok rendkívüliek s a tennivalók nem tűrnek késedelmet. Aki magyar, az jöjjön a magyarért, a magyar szív induljon meg a magyar szívért.

A közös magyar sors egyik legnagyobb mai kötelessége: áldozzunk a Felvidékért!

Horthy Miklósné s. k., a mozgalom védnöke.

Inrédy Béláné s. k., a munkabizottság elnöke.

55 év óta a főváros vezető tejüzeme a

Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

360 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

Imrédy Béláné, a miniszterelnök felesége ugyan-csak felszólítással fordult a magyar társadalomhoz, amelyben mint a Felvidék megsegítésére megindult országos mozgalom munkabizottságának elnöke közli, hogy a munka két részre oszlik. Az egyik az illetékes minisztériumok kiküldött képviselőinek irányítása mellett *hivatásos szakképzett szociális megbízottak küldése a visszaszerzett területekre*. A munka másik része: *a gyűjtés*.

Imrédy Béláné adakozásra hívja fel a társadalom minden egyes tagját, hogy a gyűjtés eredményes legyen. A kormányzó né felhívásával megindult „Magyar a magyarért” mozgalom keretében bejelenti, hogy *jelvényeket* hoznak forgalomba, amely a Felvidékért dobogó magyar szívet ábrázolja. Ennek a jelszava: „*Szívek a szívekért.*”

Előljárósági ülés

— 1938. október 26. —

A napirenden levő nagyfontosságú kérdések ellenére testületünk előljáróságának tagjai nem valami túlzottan nagy számban vettek részt az előljárósági ülésen. Nem tudjuk, minek tulajdonítsuk ezt a jelenséget: a ma súlyos gondjainak, vagy az ipar ügyei iránt való közönyösségnek?

A megjelentek azonban nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérték a napirend tárgyait, melyek között a hazafias kötelességteljesítéshez való részvételre való felhívásokon kívül, ott szerepeltek iparunk aktuális kérdései.

Az előljáróság ülésén résztvettek:

Mészáros Győző elnök, *Dr. Kállay Albert* szfv. tanácsjegyző, iparhatósági biztos, *Gál Arnold* és *Dr. Strausz Vilmos* alelnökök, *Propper Márton* pénztáros, *Bauer György*, *Bodó Adolf*, vitéz *Bertha Gyula*, *Freiwirth Jenő*, *Klauber József*, *Ottó Dezső*, *Tihaméry*

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

Kálmán, Tarján Vilmos előljárósági tagok, *Dr. Havas Nándor* ipartestületi főjegyző, *Donáth Andor* aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

Mészáros Győző elnök, déli félegy órakor nyitotta meg az előljáróság ülését. Bejelentette: *Szabó Samu* alelnök, *Weingruber Ignác* előljárósági tag és *Weingruber László* számvizsgáló kimentéseit. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Tarján Vilmos* és *Ottó Dezső* előljárósági tagokat jelölte ki.

Az 1938. évi szeptember hó 23-iki ülés *jegyzőkönyve* bemutatott és megjegyzés nélkül *helybenhagyott*.

Főjegyző bejelentette, hogy a legutóbbi előljárósági ülés óta *Kliment* és *Mendelényi* cég (Shanghai, XI., *Horthy Miklós* út 60.) iparendélyt nyert és a tagok sorába felvétele.

Elnök bejelenti, hogy átérezve a mai idők történelmi jelentőségét — az előljáróság utólagos jóváhagyását feltételezve, a „Magyar a magyarért” akció javára testületünk nevében 500 pengőt utalt ki. Egyben arra kéri a testület tagjait, akik minden hazafias mozgalomból készséggel és lelkesedéssel vettek ki részüket, fokozottabb mértékben járuljanak a nemes célhoz.

Bauer György kérdésére

Elnök kijelenti, hogy a testületnek évek óta fennálló álláspontja az, hogy *újévi ajándékot* nem osztogatunk. Ennek a határozatnak a felújítása annál fontosabb, mert a ma feladatai sokkal hasznosabb és szükségesebb célokat írnak elő, amelyeknek a támogatása erkölcsi kötelesség. A közönség szívesen lemond az apró figyelmességekről a hazafias nagy célok érdekében.

Hasonlóan nagyjelentőségű hazafias cél a *Horthy Miklós repülőalap* támogatása, amelyre 100 pengőt utaltunk ki.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan bemutatott a *Repülés* c. lap kiadóhivatalának és szerkesztőségének felhívása, melyben a magyar aviatikai mozgalmak támogatása érdekében a lap — nagyon kedvezményes — előfizetését kéri.

Vitéz Bertha Gyula a saját részéről is melegen ajánlja a lap támogatását.

Főjegyző arra kéri a testület tagjait, hogy a hazafias célokra befizetett adományukat közöljék a testület irodájával levelezőlapon nyilvántartás céljából.

A *Felvidéki Egyesületek Szövetsége* a *Felvidéki szívet* ábrázoló plakátok átvételét és kifüggesztését kéri.

Az *előljáróság* mindezeket a jelentéseket helyesléssel vette tudomásul, elnök intézkedéseit jóváhagyta és felkérte a testület tagjait, hogy a felsorolt hazafias célokra lelkesen és szívesen adakozzanak.

Elnök bemutatja a *Kassa-pozsonyi színtársulatok* színészeinek kérelmét, melyben a kenyér nélkül maradt színészek felségítésére f. é. november 15-én rendezendő díszhangverseny támogatását kéri.

A hazafias kérelmet elnök az összes kartársak figyelmébe ajánlja.

A „*Nagypilág magyar szemmel*” c. lap szerkesztősége felajánlja, hogy lapját minden ellenszolgáltatás nélkül küldi meg kartársainknak, annak ellené-

ben, hogy a lapot a többi folyóiratok között bocsásák vennegeik rendelkezésére.

Elnök az ajánlatot a kartársak jóindulatába ajánlja.

A kiadott *légvédelmi rendelkezések* folytán a testületi székházban bizonyos átalakítások és beszerzési tárgyak váltak szükségessé. *Elnök* ez intézkedések végrehajtására előzetes felhatalmazást kér. Az *előjáróság* a javasolt felhatalmazást megadja.

Törley Balint kereskedelemügyi államtitkárt a testület, kimevezése alkalmából őszinte tisztelettel üdvözölte.

Üdvözléseket küldöttünk *Éliássy Sándor* főkapitány, *dr. Kalmár Béla* főkapitányhelyettes, *dr. Török János* főparancsnoknak legfelsőbb kitiintetések alkalmából.

A bejelentéseket az előjáróság helyesléssel vette tudomásul.

Mészáros Győző elnök közölte, hogy a vendéglősök és szállodások ipartestülete újólá beadványt intézett a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, melyben a két iparág között az 1922 : XII. tc. szerint fenálló rokonviszony megszüntetését kérte. A beadvány véleményes jelentéstétel végett a kereskedelmi és iparkamarához adatott le, amely a mi testületünk állásfoglalását kérte. A beadvány részleteit ismertetve, felhívja főjegyzőt, hogy az elkészített jelentéstervezetet olvassa fel.

Főjegyző felolvasta a beadványra adandó választ, amelyben az előterjesztés minden egyes pontjára történelmi, gazdasági, közigazgatási szempontokból válaszol és kimutatja a kérelem jogosulatlan és indokolatlan voltát.

Az előjáróság tagjai nagy figyelemmel hallgatták végig a felolvasást és annak tartalmát teljes mértékben helyeselve, azt magukévá tették.

Steuer Lóránd kívánatosnak tartaná, ha ez a testületi állásfoglalás a nyilvánosság elé kerülne.

Dr. Strausz Vilmos és Tarján Vilmos hozzászólásai után

Elnök kijelenti, hogy nem látja az ügy érdekében állónak az ellentéteknek a nyilvánosság bevonása útján való kielezését. Természetesen, az illetékes hatóságoknak, az összes kamaráknak és az Ipoknak megküldjük a memorandumot. Egyben elismerését fejezi ki főjegyzőnek ezért az odaadó lelkes munkáért, amelyet az előterjesztés elkészítésével tanusított.

Az előjáróság teljes mértékben helyesli elnök álláspontját és az elismerés nyilvánításához hozzájárul.

A vendéglátó iparban alkalmazott személyzet munkaidejének szabályozását tartalmazó miniszteri rendelet kiadatván, annak rendelkezései szerint f. é. november 1-én kellett volna érvénybe lépni.

LÉGVÉDELMI REDŐNYÖK

LÉGFŰTÉSEK KÁLYHÁK

PASCHKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA-U. 10

TELEFONSZÁM: 182-041 • ALAPITVA 1886

Az ülés folyamán érkezett telefoni értesítés szerint a rendelet, tekintettel a rendkívüli viszonyokra, egyelőre nem lép életbe. Bár testületünk a szükséges intézkedéseket már megtette, azok egyelőre tárgytalanok.

A kereskedelmi és iparkamának *továbbképző tanfolyamok létesítése* tárgyában tett kérdésére közöltük, hogy ilyenek felállítását iparunkban ezidő szerint nem látjuk szükségesnek.

Az *ipartestületek országos központja* a kisipar és gyáripar rendezése tárgyában beadvánnyal fordult az iparügyi miniszterhez. A beadványt állásfoglalás céljából testületünknek is megküldötte.

Elnök megjegyzi, hogy saját részéről is kívánatosnak tartja a gyári jellegű iparüzés szabályozását.

Bemutattatott a legkisebb munkabérek megállapító bizottság f. é. október hó 11-én 32—1938 sz. a. hozott határozata.

Elnök közli, hogy a minimális munkabérek életbeléptetése alkalmával kiderült, hogy egyes munkakategóriák abból kimaradtak, úgy hogy ezeknek a pótlását és kiegészítését kellett kérelmeznünk. Tekintettel arra, hogy a többi érdekeltségek is hasonló kérelmekkel fordultak a munkabérmegállapító bizottsághoz, a bizottság ülést tartott és meghozta határozatát.

A *ruhatári felelősség* tárgyában a m. kir. igazságügyminisztérium határozata bemutatott és fel-

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja,

vagy üzletet venni szándékozik,
bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek adásvételi irodájához:
Budapest, XI., Horthy Miklós-út 72. szám., félemelet 3. Telefon: 456-023, diszkrét szakértelmű levezetés.

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávéízesítő. ■ Kérje mindenütt!

Gyártja: DIKK FIDÉL és TÁRSA, Budapest. IX.,

olvastatott.

Elnök kijelenti, hogy a kérdést a minisztériumi állásfoglalás dacára továbbra is napirenden tartja. Mindenesetre kívánatos lenne, ha kartársaink a ruhátári perekben hozott ítéleteket, még ha régiebb keletűek is, közöljék a testület irodájával, mert csak a megfelelő joganyag birtokában tudunk ebben az ügyben eljárni.

Főjegyző bemutatta az ipartestület pénzügyi helyzetét feltüntető *pénztári kimutatást*, mely szerint a testület bevételei 1938. évi szeptember 30-ig 85.103.45 pengőt, kiadásai 57.522.58 pengőt tettek ki, pénztári készlete 27.580.87 pengőt tesz ki.

Végül bemutattatott az ipartestületi munkaközvetítő szeptember havi tevékenységi kimutatása.

Az előjáróság a felsorolt jelentéseket és intézkedéseket tudomásul vette és jóváhagyta, mire elnök az előjáróság ülését befejezettnek nyilvánította.

Hazafias és közcélú mozgalmak

A történelmi idők fokozott áldozatkészséget követelnek meg minden magyar polgártól és hazafitól. A magyar kávéipar mindig átérezte a reá nehezedő kötelességek terhét, teljes szívvel és lelkesedéssel hozta meg a maga áldozatát.

Ez az állásfoglalás — melyet testületünk vezetősége ismételtén és sokszor kifejtett, teszi kötelességünké, hogy az e napok folyamán megindult hazafias mozgalmakban résztvegyünk és az azokban való részvételre kartársainkat felhívjuk.

Az első ilyen akció a Kormányzóné Ő l'önméltóságának „Magyar a magyarért” című akciója, melynek felhívását lapunk első oldalán közöljük. — A felhívást magyarázni, indokolni, úgy véljük, nem szük-

Kalocsay Kálmán

új és használt üzletberendezések, sörpultok, székek, asztalok, kávéház-, vendéglő- és iroda felszerelések vétele és eladása. Saját fémnyomó, galvanizáló és chromozó üzem.

Budapest, VII. Népszínház-u. 27. Telefon 139-030

Aranyéremmel többszörösen kitüntetve.

séges. Ugy tudjuk, kartársaink egy része már megtette kötelességét, meg vagyunk győződve, hogy ebből senki sem fog kimaradni.

Nagyfontosságú hazafias és államérdekeket szolgál a „Horthy Miklós Repülőalap”, támogatása, mely a magyar repülés ügyét van hivatva segíteni.

Napok kérdése a Felvidék felszabadulása és visszatolása. A húsz éven át megnyomorított és rabláncban tartott Felvidék testvéri áldozatot vár és remél az anyaországban élő testvérektől. A mozgalom jelvényeket és plakátokat bocsátott ki, melyeknek átvétele és megszerzése nemcsak a mozgalom anyagi céljait szolgálja, de dokumentálása a magyar szeretetnek és élniakarásnak.

A felvidéki mozgalmak támogatását jelenti a Kassa és Pozsony városból kiszorult magyar színészek támogatása. Ezek, akik kiutasítás és határzár folytán ez év november 15-én a Városi Színházban díszhangversennyel egybekötött előadást tartanak. Kérjük kartársainkat, hogy a megszállott felvidéken a magyar gondolat küzdelmes és apostoli szolgálatát végző színészek munkáját tőlük telhetőleg támogassák.

Ezekkel a hazafias mozgalmakkal kapcsolatosan felhívjuk kartársaink figyelmét két ugyanesak hazafias célokat szolgáló lapra.

A *Sportrepülés* c. aviatikai szaklap szerkesztősége, mely a magyar repülés szolgálatában áll, azzal a kéréssel fordult testületünkhöz, hogy hazafias munkájában iparunk is legyen segítségére.

A szerkesztőség azt kéri, hogy kartársainkat hívjuk fel arra, hogy az egyes üzletek a lapot olyan példányszámban rendeljék meg, hogy ezáltal azok a vendégeknek mindenkor rendelkezésére álljanak.

A szerkesztőség és kiadóhivatal testületünk tagjai részére évi 10 pengős kedvezményes előfizetési árat ajánl fel, megjegyezve azt, hogy ebben az összegben — kizárólag a testület tagjai számára — díjtalanul, külön díszes mappát bocsát rendelkezésére.

Hasonló kérelem a „Nagyvilág — magyar szemmel” c. lap szerkesztőségének felhívása. Ezt a magyar lelket szolgáló lapot a szerkesztőség díjtalanul bocsátja kartársaink rendelkezésére. Ennek ellenében csak azt kéri, hogy az illető kávéházak tartsák rendben a többi folyóirat között, és tegyék azt a vendégek elé, hogy azt minél szélesebb körben ismerjék meg.

Sorba ismertettük a mai nap aktuális mozgalmait. Feleslegesnek tartjuk mindezeket külön-külön kartársaink figyelmébe ajánlani, meg vagyunk győződve, mindenki megtesz mindent — ami tőle telik.

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,

Vörösmarthy-utca 47b. — Telefon: 1—213—85.

Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosódája.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti

Billiárdasztalok, káryasztalok javítását, **behuzását** szakszerűen, gyorsan elkészítjük. **Használt** és új székek, alpakka evőszér, üveg- és emblémás porcellánáru legolcsóbban

FRIED, Király ucca 44
Tel.: 129-134. **KÖLCSÖNZÉS!**

Az új inségadó

A m. kir. belügyminiszternek 195.100/1938. B. M. számú rendelete.

Az inségenyhítés költségeinek fedezésére az 1938/39. évre a városokban, illetőleg Budapest székesfőváros területén az 1939. naptári évre egyszeri inségjárulékot kell kivetni, még pedig a jövedelemadó, a társulati adó, a tantiemadó és az általános kereseti adó fizetésére kötelezettek terhére.

Az inségjárulék fizetésének alapja, Budapest székesfőváros kivételével, az 1938. évi kivetett állami jövedelmi adónál alapul vett és a város területéről származó 1937. évi adóköteles tiszta jövedelem, valamint az 1938. évre kivetett, társulati, tantiem- és általános kereseti adónál alapul vett 1937. évi adóköteles nyereség, javadalom, illetőleg jövedelem. Budapest székesfővárosban a kivetés alapjául — a fentebb felsorolt alapadók után azonos adókulcsok alkalmazása mellett — az alapadók tárgyevi (tehát 1938. évi) kivétele szolgál.

Ha valamelyik inségjárulék fizetésére kötelezettek jövedelme egészben vagy részben más város területéről származik, a városi adóhivatal köteles az illető várossal legkésőbb 1938. évi október hó 15-ig közölni, hogy mennyi esik reá az illető adózó jövedelemadó alapjából. A vonatkozó adatokat szükség esetén az illetékes m. kir. adóhivataltól rövid úton kell beszerezni.

Ha a kereseti adó kivétele alapjául vett adóalap az évi 500.— pengőt nem éri el, úgy az inségjárulék kivételét mellőzni kell.

Könyv.

BRAUN.
TESTVÉREK RT.
BUDAPEST
ALAPÍTÁSI ÉV:
1839

**MÁRIA TEREZIA
BRANDY**

Az egyszeri járulék kulcsa a jövedelemadó fizetésére kötelezetteknek a jövedelemadónak 20%-a, a társulati és tantiemadót fizető kötelezetteknek pedig az adónak ugyancsak 20%-a. Az általános kereseti adót fizető kötelezettek az általános kereseti adó alapjául vett adóalapnak 2%-át kötelesek fizetni.

A kivetett inségjárulék — tekintet nélkül arra, hogy a fizetési meghagyást mely napon kézbesítették, Budapest székesfőváros kivételével — 1938. évi október hó 15-én válik esedékessé és három egyenlő részletben 1938. évi november hó 15-ig, 1938. évi december hó 15-ig és 1939. évi január hó 15-ig kamatmentesen fizethető be. Budapest székesfőváros területén a kivetett inségjárulék az együttesen kezelt közadókkal azonos időpontban válik esedékessé és az együttesen kezelt közadókra megállapított határidőkben fizetendő be.

Az egyéb közszolgáltatások befizetésére kapott kedvezmények — Budapest székesfőváros kivételével — az inségjárulékokra nem terjednek ki.

Az inségjárulék alapjául szolgáló adóköteles tisz-

A szolid üzleteknél

A jövedelmet előre kiszámítjuk. A valódi „Franck” kávépótléknál a számítás egyszerű: mindig jó minőség + olesó ár + állandó forgalom = pénz, a kereskedő minden kézmozdulatáért!

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverékek

originál 2.50 és 5 kg-os ládákban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

tajvédelem, illetőleg nyereség összegét a jövedelemadónál, a társulati adónál, vagy az általános kereseti adónál bármilyen címen felemlik, vagy leszállítják, az inségjárulékot is hivatalból megfelelően helyesíteni kell.

Az inségjárulék beszédésére, elszámolására, biztosítására, behajtására, elévülésére, a tévesen, vagy jogosulatlanul beszédett összegek visszakövetelésére és visszautalására, valamint az egyetemleges fizetési kötelezettségekre az közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések az irányadók.

Hivatalos rész

I.

A fogadó (szálló, penzió) vendéglő, kifőző, korcsma, kávéházi és kávémérő ipari legkisebb munkabérek bizottsága. 32/1938.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úrnak 11.420/1938. számú rendeletével Budapest székesfőváros, valamint Budafok, Kispest, Pest-szenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest m. városok területére kiterjedő hatállyal a fogadó (szálló, penzió) vendéglő, kifőző, korcsma, kávéház és kávémérő iparokban fizetendő legkisebb munkabérek megállapítására felállított bizottság a nevezett miniszter úrnak 38.715/1938. számú rendelete folytán a Budapesti Kávésok Ipartestülete által 805/1938. sz. alatt, valamint a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete által 2636/1938. és 2711/1938. számok alatt előterjesztett kérelmeit tárgyalás alá vette és az 1938 évi szeptember 11-én tartott ülésen a következő

HATÁROZATOT

hozta:

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr által 1938. évi augusztus 31-én 35.875/1938. I/a. szám alatt megerősített bizottsági határozatot az alábbiak szerint egészíti ki:

Springut Henrik lojás-nagykereskedő

utóda Ofner Márton

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő

állandó szállítója.

Budapest, VI., Vasvári Pál uca 10. — Tel.: 1-217-54.

1. A felszabadult borász, vagy borászleány legkisebb hetibére Budapesten 6.— pengő, a környéken 5.40 pengő.

2. Az alább felsorolt kávéházi alkalmazottak részére a következő legkisebb hetibéreket állapítja:

a) Budapesten:

	I/a.	I/b.	II/a.	II/b.
	o s z t á l y			
	P e n g ő			
II. szakács	50	44	38	—
III. szakács	40	36	33	—
Önálló szakácsnő	40	30	26	20
Gazdasszony, raktárosnő	28	24	20	—
Cukrász	30	27	25	22
Kézilány, salátás	20	19	18	16

b) Budapest-környéke:

	I.	II.
	o s z t á l y	
	P e n g ő	
II. szakács	34.20	—
III. szakács	28.80	—
Önálló szakácsnő	23.40	18.—
Gazdasszony, raktárosnő	18.—	—
Cukrász	22.50	19.80
Kézilány	16.20	14.40

3. Amely üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizető pincér közreműködését veszi igénybe, a fizető pincért a főpincér saját keresetéből tartozik díjazni.

4. Az egyesített üzemekben azaz, ha egy kézben van szálloda, étterem és kávéház, a létszám szerinti osztály megállapítása **üzemenként elkülönítve történik.**

5. A kávéházi takarítónőkre nézve a fentidézett bérmegállapító határozatban megállapított legkisebb munkabérek mellékkereset nélküli szolgálat esetére vonatkoznak.

6. Az elől idézett határozat IV. részének utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés a kávéházi telefonosra is vonatkozik, vagyis a bizottság a kávéházi telefonos részére sem állapít meg legkisebb munkabért.

Ezt a határozatot a 3000/1938. Ip. M. számú miniszteri rendelet 20. §-ának rendelkezése értelmében azzal közlöm az érdekeltekkel, hogy a határozat ellen a kézbesítéstől számított 8 nap alatt felszólalással élhetnek a kereskedelem- és közlekedésügyi m. kir. miniszter úrhoz címzett beadványban.

A felszólalási bizottság alulírott jegyzője útján (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, V., Szemere uca 6) kell nálam benyújtani, vagy ugyanide címezve, ajánlott levélben póstára adni.

Budapest, 1938. október 11.

Ferdinandy Tihamér s. k.

ny. kir. járásbírósi elnök, a bizottság elnöke.

Dr. Kremper Antal s. k.

kamarai s. fogalmazó, a bizottság jegyzője.

Salgó gőzmosógár és fehérneműkölcsonzó

A legmodernebb berendezés. Mosás lágyított vízben.
VI., Vörösmarty ucca 54. - Telefon: 1-162 86
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

II.

T. 514/7. szám.

A magyar királyi igazságügyminiszter döntése a ruhatári felelősség tárgyában.

Mészáros Győző kávéháztulajdonosnak, valamint a Budapesti Kávésok Ipartestületének képviselőjében a kávé sok ruhatári felelősségére vonatkozó vitás elvi kérdés jogegységi határozattal való eldöntése végett hozzám intézett kérésére közlöm, hogy a kérdésben jogegységi határozat hozatalának kezdeményezését nem tartom helyénvalónak. A felterjesztéshez mellékelte határozatokban ugyanis a bíróság nem azonos tényállás mellett állapította meg, illetőleg mentesítette a felelősség alól a kávéháztulajdonost, így az adott esetben jogegységi határozat hozatalának jogi alapjai hiányoznak, mert a határozatokat nem lehet egymással elvi ellentétben állónak tekinteni.

Budapest, 1938. évi szeptember hó 28-án.

A miniszter rendeletéből:

N é r a y s. k.
miniszteri osztályfőnök.

III.

A vendéglátó iparokban foglalkoztatott személyzet munkaidejének szabályozása.

Közöljük, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter folyó évi október 27-én 46.892/1938. I/A. K. K. M. szám alatt a következőképpen rendelkezett:

A fogadóknak (szállókban, penziókban), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávémérésekben, cukrászüzletekben, korcsmákban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételeknek vagy italoknak helyben fogyasztás céljából kiszolgáltatásra berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejének szabályozása tárgyában kiadott 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 1. és 13. §-ában foglalt rendelkezés megváltoztatásával az iparügyi miniszterrel egyetértőleg az alábbiakat rendeltem:

Worcestershire-sauce,
Tomatoketchup halkonzervek,
gyümölcsíz, jam, ugorka,
paprika, mustár

TIVOLI KONZERVGYÁR KFT.

Telefon: 296—702.

Az említett 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 8. §-ának a személyzet részére naponként nyújtandó legalább tíz órai meg nem szakított pihenőidőre és 9. §-ának a személyzet részére hetenként nyújtandó huszonnégyszórai meg nem szakított pihenőnapra vonatkozó rendelkezései és 12. §-ának az említett szakaszokra vonatkozó büntető rendelkezései az eredetileg megállapított napon: 1938. évi november hó 1-én lépnek hatályba. A rendelet egyéb rendelkezései hatálybalépését ellenben további rendelkezésig elhalasztom.

A 34.500/1938. I/a. K. K. M. számú rendelet 9. §-ának (2) bekezdése alapján megváltott pihenőnap díjazása tekintetében 1938. évi november hó 1-től kezdve az említett rendelet 5. §-ában foglalt rendelkezés irányadó.

Budapest, 1938. évi október hó 27-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Árkay Ferenc s. k.
miniszteri osztályfőnök.

A rendeletnek életbe lépő pontjai a következők:

8. §.

„Az alkalmazottaknak napi munkájuk befejezése után legalább tíz egymásra következő órán át meg nem szakított pihenőidőt kell biztosítani.”

E §. értelme szerint a munkásnak mindennapos pihenőjét meg kell adni, amely naponként tíz óránál rövidebb nem lehet. Példának említjük, hogy azt az alkalmazottat, aki munkáját esti 10 órakor fejezi be és eltávozik, reggeli nyolc óra előtt munkára beosztani nem szabad.

Ugyancsak életbelép a 9. §., amelynek szövege a következő:

9. §.

(1) Minden alkalmazottnak hetenként egyszer a 8. §. szerint tíz órai pihenőidőt követően huszonnégyszórai meg nem szakított pihenőnapot kell adni.

(2) Az (1) bekezdésben említett pihenőnapot az 1891:XIII. tc. 4. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével

Meinl-Kaffé!...

... a jó minőség,
megelégedettség
és a nagy forgalom
biztosítéka.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Crémant Rosé Transylvania sec

a) a penziókban alkalmazott szakácsokat és szakácsnőket illetően;

b) a június hó 15.-e és augusztus hó 31.-e közötti időszakban a fürdő- és üdülőhelyeken foglalkoztatott személyzetet illetően meg szabad váltani.

(3) A megváltott pihenőnapon végzett munkát még abban az esetben is teljes egészében túlmunkának kell minősíteni, és az 5. §. szerint kell díjazni, ha az alkalmazott az illető héten hatvan óránál rövidebb ideig dolgozott.

(4) Azoknak az alkalmazottaknak, akik a munkaadótól lakást és ételmezést kapnak, a munkaadó a pihenőnapra is köteles a szokásos ételmezést nyújtani.

(5) A pihenőnapon a (2) bekezdés alapján megváltott pihenőnaptól eltekintve, a jelen rendelet hatálya alá eső vállalatban az alkalmazottal munkát végeztetni, az alkalmazottnak pedig munkát végeznie nem szabad.

Ennek végrehajtása tekintetében a következőket közöljük:

A mindennapi pihenőn felül a **kötelező heti szabadnap** is elő van írva. A pihenőnap mindenkor **teljes huszonnégy óra**, amelyet a kötelező tíz órás pihenő után kell kiadni. A szabadnap tehát valósággal legalább 34 órás pihenést jelent.

A pihenőnapot **megváltani** csak **kivételesen szabad**, de ez is csak az 1891. évi XIII. tc. 4. §-ában foglalt rendelkezések figyelembevételével. E §. szerint azoknál az iparnemeknél, amelyeknél az ipari munka vasárnap is végezhető, köteles az iparúzó az alkalmazott munkások olyatén felváltásáról gondoskodni, hogy a munkások minden hóban egy teljes vagy minden két hétben egy fél vasárnapra munkaszünetet élvezzenek. Tehát ezt a havonkénti egy, illetőleg kéthetenként fél vasárnapi pihenőt mindazoknak az alkalmazottaknak meg kell adni, akiknek pihenőnapját az alábbiak szerint meg lehet váltani.

A pihenőnap megváltása csakis a következő alkalmazotti csoportokra nézve van megengedve:

a) a penziókban alkalmazott **szakácsok, vagy szakácsnőkre** nézve állandóan, **egész éven át;**

b) **június hó 15.-e és augusztus 31.-e között**, a fürdő és üdülőhelyeken foglalkoztatott személyzetet illetően. Ez a kivétel az ezeken a helyeken foglalkoztatott személyzet **minden kategóriájára vonatkozik.** Más üzemekben a **szabadnap megváltása egyáltalában nem szabad és tilos.**

A megváltott pihenőnapon végzett munkát **mindenkor túlmunkának kell tekinteni.**

Ennélfogva ezeken a napokon a felszolgáló személyzetnek 100%-os, a többinek 25%-os túlórapótlék jár. Ennek összegére a székesfőváros területén és környékén a megállapított minimális bérek, máshol a szokásos, vagy egyezményeszerű hetibérek irányadók.

Azoknak az alkalmazottaknak, akik a munkaadótól lakást és ételmezést kapnak (leginkább a szállodákban és penziókban) a szokásos ételmezést a pihenőnapra is meg kell adni.

E §. (5) bekezdése **megtiltja azt, hogy a munkaadó a rendelet hatálya alá eső vállalatban a munkással annak pihenőnapján, kivéve a fentebb felsorolt megváltási lehetőségeket, bárminő munkát végeztessen, de megtiltja az alkalmazottnak is, hogy pihenőnapján munkát végezzen.** Tehát a rendelet életbelépése napjától megszűnik az a lehetőség, hogy valamely alkalmazott szabadnapján másik üzemben kiegészítsen. Ez az eljárás **tilos és a törvény szerint büntetendő!**

A bevonultak jogvédelme

A rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonultak magánjogi kötelezettségei tárgyában a kormány 7110—1938. szám alatt rendeletet adott ki.

A rendelet kimondja, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek ellen 1938. október 5. napja előtt keletkezett pénztartozás vagy más szolgáltatás iránt peres vagy fizetési meghagyásos eljárást folytatni nem lehet. Ha azonban a követelés *közüzemi díj, tartásdíj, szolgálati viszonyból eredő tartozás, a munkavállalót alvállalkozójával szemben terhelő tartozás, biztosítási díj* címén keletkezett, az eljárást tovább lehet folytatni. Nincs helye az eljárást felfüggesztésének akkor sem, ha a bevonult személy *üzletét az üzem lényeges csökkenése nélkül hozzátartozója, alkalmazottja vagy megbízottja* és ha a fegyvergyakorlatra bevonult személynek rendes fizetését, egyéb keresetét vagy jövedelmét a bevonulás lényegesen nem érinti.

A bevonultakkal szemben csak olyan *végrehajtást* lehet foganatosítani, amely a követelés biztosítására szolgál. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra az esetre, ha olyan követelés behajtásáról van szó, amelynek peresítését a rendelet továbbra is megengedi. A bevonult személy ellen nem lehet *csődöt* sem elrendelni, kivéve, ha keresetét vagy jövedelmét a bevonulás lényegesen nem érinti.

A bevonult személy lakását vagy üzlethelyiségét bérnemfizetés miatt is csak rendes felmondással lehet felmondani.

Ha a bérlő a bért rendesen megfizette, a bérbeadó rendes felmondással sem élhet és a bérösszeget sem emelheti fel.

Az üzemi vagy üzleti helyiség bérlője, ha üzeme vagy üzlete megszűnt, felmondással megszüntetheti

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likör különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

a határozott időre szóló bérleti szerződést is. Az esetleges bérhátralékot a bérlő a katonai szolgálatának megszűnése után köteles megfizetni. Ilyen esetben a bíróság halasztást vagy részletfizetést engedhet.

Katonai szolgálatra bevonult munkások OTI jogai

A fennálló társadalombiztosítási rendelkezések értelmében:

1. A katonai szolgálat tartamát, de legfeljebb a bevonulástól számított három hónapot, a betegségi biztosítás szolgáltatásai szempontjából a biztosítási viszonyban eltöltött idővel egyenlőnek kell tekinteni abban az esetben, ha a katonai szolgálatot teljesítő egyén e szolgálatra a munkaviszony megszűnését követő három héten belül vonult be és, ha a bevonulás időpontját közvetlenül megelőző hat hónapon belül összesen legalább két hónapon át biztosított volt. A katonai szolgálatot teljesítő egyén a biztosítási viszonyal egyenlőnek tekintett idő alatt járulékot fizetni nem köteles és saját személyében segélyezést sem igényelhet; a három hónapnál nem hosszabb katonai szolgálat megszűnését követő három héten belül igénye nyílik azonban segélyezésre olyan betegség esetében is, amely a katonai szolgálat alatt keletkezett.

2. Az a családtag, akinek az Országos Társadalombiztosító Intézet részéről nyújtott betegségi biztosítási segélyezésére az 1250—1936. M. E. számú rendelet 7. §-ában foglalt rendelkezések irányadók, a betegségi segélyezést munkaadói igazolány helyett olyan igazolvány alapján igényelheti, amelyet az illetékes katonai parancsnokság annak a katonai szolgálatot teljesítő egyénnek részére állít ki, akinek jogán a családtag betegségi segélyezése alapszik.

H I R E K

Törley Bálint kereskedelmi államtitkár. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére a kormányzó a minisztérium államtitkárává nevezte ki Törley Bálint országgyűlési képviselőt. Törley Bálint személyében valóban arra megfelelő férfiú került a kereskedelmi államtitkári székbe. Testületünk le-

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről.

CHROMO MAGYAR ÁLTALÁNOS
PÁPIRIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÁRTYAGYÁRA,
B U D A P E S T.

Gyártelep és iroda:
X., Füzér-utca 37-39
Telefon 148 420

Városi lerakal:
VI., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon 119 041.

vélben üdvözölte az új államtitkárt, ki az üdvözlést a következő levélben köszönte meg:

„Államtikárrá történt kinevezésem alkalmával a Budapesti Kávésok Ipartestülete nevében kifejezett megtisztelő szerencsekívánatokért kérem a tekintetes Elnökséget, fogadja őszinte köszönetem nyilvánítását.

Örömmel biztosítom az Ipartestületet arról, hogy közérdekű törekvéseit mindenkor készséggel támogatom.

Teljes tisztelettel: *Törley Bálint s. k.*“

Papp József kitüntetése. Papp József kormányfőtanácsost, az Ipartestületek Országos Központja elnökét és rajta keresztül az egész magyar kézművesipart nagy kitüntetés érte. A Strassburgban tanácskozásra összegyűlt Nemzetközi Kézművesipari Központ elnöki tanácstagjává választották Papp Józsefet.

Revízió alá veszi a főváros a járda foglalási díjakat. A kávéházak, vendéglők és cukrászdák terraszai után a főváros járda foglalási díjat szed. A polgármester most revízió alá veszi ezeket a díjakat. A javaslat megtételénél figyelembe kell venni a főváros anyagi érdekeit, de nem szabad mellőzni az érdekelt iparosok érdekeit sem. Egyes helyeken, ahol a forgalom megkívánja, a jövőben nem engedélyeznek járda foglalást.

Változások az OTI vezetésében. Az Országos Társadalombiztosító Intézet eddigi vezérigazgatóját, dr. Horváth Istvánt a kormányzó az Intézet alelnökévé nevezte ki. A vezérigazgatói tisztséget ugyancsak legmagasabb helyről jött kinevezés alapján dr. Lengyel Ervin kapta.

Új ügybeosztás a pénzügyminisztériumban. A pénzügyminisztériumban Kovásznay-Bogdán Béla miniszteri osztályfőnök nyugalombavonulása következtében, dr. Tillmann István miniszteri osztálytanácsos a forgalmi adó osztály, Sz. Nagy Béla miniszteri osztálytanácsos pedig az illeték ügyosztály főosztály-vezetője lett.

Elmarad az IPOK közgyűlése. Az Ipartestületek Országos Központja október 16-ára tűzte ki idei közgyűlését. Tekintettel azonban az előrelátható területszaporodásra, a közgyűlést bizonytalan időre elhalasztották, miután az új költségvetés összeállításánál az IPOK a területszaporodásra is figyelemmel kíván lenni.

PAITZ JÁNOS

Budapest, VII.,
Akácfa ucca 55.
TELEFON: 140 629

Új és használt teljes KÁVÉHÁZI
berendezések, BILLIÁRDASZTA-
LOK, dákok, golyók nagy raktára
E L A D Á S - V É T E L

Marton Józsefné elhunyt. Fájdalmas csapás sújtotta Marton József Iovárosi elemi iskolai igazgatót, testületünk szakirányú tanonciskolájának éremszemes igazgatóját. — Felesége, szül. Nobis Ilona úrnő, f. é. október 26-án életének 42. boldog házasságának 20-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Az elköltözött úrnőt férjén kívül, két fia és rokonai gyászolják. A temetés október 29-én délután 3 órakor az új köztemetőben ment végbe, ahol a gyászoló család barátai és tisztelői nagy számban jelentek meg. A magunk részéről is igaz fájdalommal kísérjük ezt az érte legszebb éveiben elhunyt urasszonyt, példás családlányát, kora sírjába.

Adóközösségi vallomások beküldése. Az év végének közeledtével újra aktuálissá vált az adóközösségnek 1939 évre való megalakítása. Évégéből az adóközösség vezetősége a szükséges adatgyűjtés céljából a testület összes tagjainak belépési nyilatkozatot, valamint vallomási ívet küldött. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a megküldött nyomtatványokat legkésőbb folyó évi november hó 15-ig pontosan kitöltve küldjék be. Minthogy a vallomások adatait a pénzügyi hatóságok ellenőrzik, mindenki saját érdekében a valóságnak megfelelő vallomást adjon.

Az iparosgedt főbét keres, mint az önálló kisiparos. Az IPOK évi jelentése a kisipar kereseti viszonyait kapcsolatban megállapítja, hogy az összes kereseti adót fizető kézművesiparosok átlagos adóalapja négy esztendő alatt 778 pengőre súlyodt, tehát az önálló iparosok túlnyomó nagy része alig tud megélni mesterségéből. Alig néhány tucat kisiparos évi jövedelme éri el az 5000 pengőt, ami pedig a polgári jólétnek korántsem magas foka. Megállapítja a jelentés, hogy az önálló kisiparosok átlagos évi adóalapja kisebb, mint a kézműipari segédek évi átlagos bére.

Képesített iparosok is kaphatnak önállósítási kölcsönt. A Nemzeti Önállósítási Alapról szóló rendelet tudvalevően szigorúan megszabja, kik részesülhetnek önállósítási kölcsönben, az alap pénzéből. Iparosok eddig csak az esetben kérhettek ilyen kölcsönt, ha igazolták, középfokú szakiskolai képesítésüket. *Bornemisza Géza* ipariügyi miniszter a debreceni országos iparoskongresszuson bejelentette, hogy külön egymillió pengőt kíván az alap rendelkezésére bocsátani azzal a céllal, hogy szakiskolát nem végzett, de a szakmát kitanult s az önállósítási jogot megszerzett iparosok is részesíthetők legyenek önállósítási kölcsönben. Hír szerint ilyen kölcsönök folyósítására már ebben az évben sor kerül. A miniszter bejelentése az érdekelt iparosság körében nagy örömet szerzett.

187.000 kisiparos van az országban. Az Ipartestületek Országos Központja vasikos kötetben adta ki ez évi jelentését, amely sok értékes adatot tartalmaz. A jelentés statisztikát közöl az ország kisiparosainak létszámáról s ebből megállapítható, hogy összesen

187.621 tagja van az ipartestületeknek, tehát ennyi lényegesen működő kisiparos van. Közöttük a legnagyobb számban a eszmadia és cipésziparosok, összesen 30.981-en Őket követik a férfiszabók 14.567 létszámmal, majd az asztalosok, akiknek száma 13 ezer 218, 10.000-en felül vannak még a kovácsok (11.898), fodrászok (11.263) s végül a kőművesek (11.109). A legkevesebben űzik a zománczó ipart. Mindössze egy ilyen kisiparos van.

Érdekes számok a világ bor- és sörtermeléséről. A Nemzetközi Borhivatal érdekes statisztikát készített most a világ bor- és sörtermeléséről. Az északi félgömb 175 millió hektoliteres terméséből Franciaországra 60, Olaszországra 40—46 millió hektoliter esik. Jó termés ígérkezik ezenkívül Portugáliában és Bulgáriában. Jugoszlávia pedig rekordtermést vár. Nyugat-Svájceban jó, Kelet-Svájceban gyenge termésre van kilátás, míg Németországban és Csehszlovákiában közepesek a kilátások.

A statisztikai adatok szerint a sörtermelésben az USA vezet 68.2 millió hektoliterrel, utána Németország következik 43.6, Anglia 29.2, Belgium 14.2, Franciaország 14.2 Csehszlovákiára 8.3 hektoliterrel. Magyarország a világ sörtermelésében a 33-ik helyen áll 259.000 hektoliterrel, 1937-ben Magyarország sörtermelése emelkedett, az emelkedés az előző évvel szemben 16 százalékos.

Az árelenőrzés országos kormánybiztosának a hatóságokkal való szoros együttműködése. A miniszterelnök 12.000—1938. sz. rendeletével biztosította az árelenőrzés országos kormánybiztosának más hatóságokkal szorosabb együttműködését. A rendelkezés szerint, ha valamely árucikk árát, ipari vagy más hasonló szerve jogszabálynál fogva az ország egész területére érvényes hatállyal állapít meg, az árelenőrzés országos kormánybiztosának véleményét előzetesen meghallgatja és őt a megállapított árról, illetőleg díjról értesíti.

Negyvennyolc millióval tartoznak a munkaadók az OTI-nak. Az OTI hivatalos kimutatása megállapítja, hogy 187.116 ipari munkáltató ellen vezet járuléknemfizetés következtében végrehajtást, melynek összege 48.203.498 pengő. Ebből a 48 millióból 28 millió pengővel a budapesti pénztár területéhez tartozó munkáltatók tartoznak. A szegedi munkáltatók 3,8 millió pengővel, a miskolciak 2,7 millió pengővel, a debreceniek 1,4 millióval, a kecskemétiak 1,1 millióval tartoznak.

Hatvannégy bécsi kávéház szűnt meg. A vendéglátó szakma szakférfiainak javaslatára, mely szerint Bécsben a kávéházak száma túl nagy, az átalakulástól mostanig 64 kávéház szűnt meg. Néhánynak a helyén bankfiókok nyílnak. Ez a megfordítottja annak a jelenségnek, melyet a pénzügyi összeomlás, az inflációs időkben az 1920—21. években tapasztaltunk, amikor bécsi bankfiókokból csináltak kávéházakat.

Reggeli és nem reggeli kávé. Érdekes rendelet adott ki a berlini birodalmi idegenforgalmi szövetség. Arra kötelezte az összes magánszobákat kiadó vállalkozókat, akik a birodalmi idegenforgalmi szövetség és a vendéglátó és szállóipari gazdasági csoport között fennálló megállapodásoknak megfelelően

a lakásjegyzékbe felvették, a reggeli kiszolgáltatása alkalmával — a vonatkozó előírások közé — a következő „felszolgálási” módot tartoznak követni.

A reggeli tetszés szerinti meleg italból, bőséges kenyér-, vaj-, továbbá méz- vagy gyümölcsből áll a vendég kívánsága szerint. A „reggeli kávé” megjelölés, mely alatt csupán kávéért értenek, kenyér vagy sütemény nélkül tilos.

Kávétermelés Szudánban. A Szudán-i területen megkezdett kávétermelés, amint értesülünk, kielégítő eredményekkel járt. Az egyiptomi kormány a szudáni származású kávé vámját, le akarja szállítani.

Az első európai kávéivó. *Morosini* velencei történíró Velence történelmi városi könyvtárában régi okmányokat talált, mely szerint az első ember, aki Európában kávéit ivott, egy Martesani nevű velencei volt. Az 1585 évben — amint a megsárgult iratok tanúsítják, Martesani meghívta a velencei patriciusokat, hogy egy új török módon készített italt izeljenek meg nála. A kávékóstolónak ezuttal átütő sikere volt. A velencei inyenceknek az illatos ital felettémő izlett. A lagunaváros egyik szenátora mindjárt vásárolt egy egyiptomi rabszolgát, akinek egyetlen feladata a kávéfőzés volt. A kávéivás hamarosan általános szokássá vált és a dogék városának minden uccáján és sarkán kávéházak százai nyíltak meg.

Ipari és közigazgatási hírek

Hentesiparosok iparcikkeinek árusítása. A hentesek iparigazolványuk alapján jogosultak:

a) nyers húst, fehérarut, nyers és főtt kolbász-féléket, felvágottat, szalámit, disznósajtot, nyers és főtt sonkát, továbbá a hentesipar körébe tartozó hús-félékből készült sültketet hideg állapotban;

b) főt füstölt húst, sült szalonnát, sült császárhúst, sült hurkát, és sült kolbászt, akár hideg, akár meleg állapotban árusítani. Nem jogosultak azonban rántott húst, és májat hideg vagy meleg, sült húst pedig meleg állapotban árusítani. Nem láthatják el továbbá üzlethelyiségüket olyan berendezéssel, amely a közvetlen helybeli fogyasztás céljára szolgál. (17.630—1938. Ip. M.)

Az iparos üzletében dolgozó eseléd ipari munkás. Ezt mondta ki a hatásköri bíróság II. 4-én 81—37. sz. ítéletében, amely szerint csak akkor maradna jogi szempontból eseléd, ha kizárólag a privát háztartásnak dolgozna. A szóbanforgó esetben egy kifőzésben alkalmazott eseléd perelte a gazdáját és vitás volt, vajjon a rendőrségen vagy a bíróságnál kell-e perelnie gazdáját. Természetes, hogy ilyenkor a eselédet nem a háztartási csoportba kell az OTI-nál bejelenteni, hanem az ipari munkások között.

Üzleti alkalmazottnak zárórán túl irodai munkával való foglalkoztatása. Az I. fokú rendőri büntetőbíróság a vállalkozó terhelt alkalmazottainak zárórán túl való foglalkoztatása és ezzel a záróra rendelkezések megszegése miatt az 1913:26. tc. 10. szakasza alapján megbüntette a következő megokolással: „A megtartott szóbeli tárgyaláson terhelt részbeni beismeréséből, másrészt pedig a kihallgatott hatósági esküt tett tanu vallomásából megállapítottam, hogy terhelt irodai és üzleti alkalmazottait zárórán túl foglalkoztatta. Ezzel kihágást követett el, amiért vagyoni viszonyainak figyelembevételével a rendelkező rész szerint megbüntetem.

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38

Telefon: 1—392—77. Saját pörköltő üzem

Terhelt ama védekezésének, hogy csupán irodai alkalmazottat foglalkoztatott a feljelentés időpontjában üzletével kapcsolatos irodájában, — ami szerinte nem képez kihágást — nem adtam helyt, mert az 1913. évi 34. tc. végrehajtásáról szóló 6550—1913. K. M. sz. rendelet 7. és 8. paragrafusa világosan kimondja egyrészt, hogy

a nyílt árusítási üzlettel azonos tekintet alá esik a hozzátartozó iroda és raktárhelyiség.

másrészt az itt foglalkoztatott alkalmazottak, tekintet nélkül a végzett munka alacsonyabb vagy magasabbrendű minőségére, üzleti alkalmazottak és így azok foglalkoztatása tilos. A II. fokú rendőri büntetőbíróság az I. fokú ítéletet helybenhagyta, a Kihágási Tanács 3466—1937. kih. sz. végzésével a további fellebbezést hivatalból visszautasította.

Balesetbiztosítási kötelezettség alapfeltétele a munkaszerződés — mondotta ki a legfelsőbb bíróság az eddig követett gyakorlattal ellentétben. Az egyébként balesetbiztosításra kötelezett üzemben dolgozó olyan személyek, akik nem munkaszerződés, hanem például családi alapon működnek, nincsenek balesetbiztosításra sem kötelezve.

ZWACK LIKÖRGYÁR elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot, kész coctailt és tokaji borból főzött Brandyt (Konyak) hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szives figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kérjen coctail-receptet! Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében! Unicum versenyen kívül.

CORVINA

könyv- és papirkereskedés
VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 48
 Telefon: 1-375-86

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Modern kölcsönkönyvtár

havi bérlet 1 pengő

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

MINDEL ALBIN

PATENT UJSÁGRÁMÁK
 HETILAP-MAPPÁK
 ÉTLAP-MAPPÁK
 BORLAP-MAPPÁK speciális gyártása

BUDAPEST, VI., SZIV-U. 39/b.

Telefon: 127—146. — Alapítva: 1911.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR

ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valóságára.
 Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-63, 1-453-71.

Alapított 1824.

VÉDJEGY

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat
 minden színben a legolcsóbb árban készít

KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
 Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút
 sarok.) Telefon: 1-378-69.

Kapható:

Berkovits

papírárugyár
 kávéházi, élettermi
 és cukrászati
 kellékek

**BUDAPEST,
 VII., SIP UCCA 4.**

Telefon: 142-531

DEKA
 TOLLFOGYÁJO KÖLÖNLEGESSÉG
ULINA

Glasner Éde rt.

udvari szállító

sütő és tápszergyár

Budapest, V., Szt. István-kt. 6.

Telefon: 1-116-26.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait
 palackozva és hordótételben.

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési
 cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRUT 9.

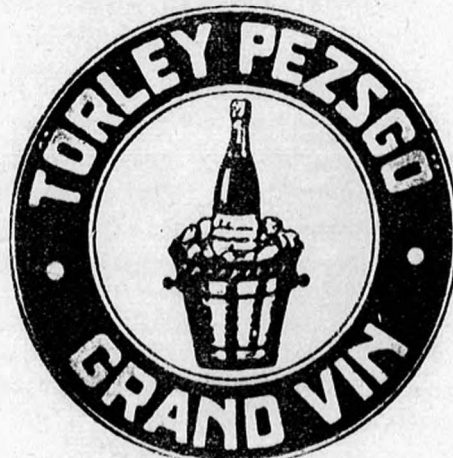
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk,
 szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.

Budapest, XIV., Cserei-u. 14.

Telefon: 2-966-86, 2-968-94.

Ha szereti fehéreneműjét, mosasson a fehérenemű gondozóba!

GÖZMOSÓ

Speciális kelmepestő és vegytisztító
 vállalat. Kilós ruha tisztításánál az

ingek kézzel lesznek vasalva. Fő-
 üzlet: **Budapest, VIII. Baross-utca 122.** Tel. hiv.: 14-40-48

Kilós ruhát lágyított vízzel clormentesen kezeljük

Felelős kiadó: Dr. Gaál Endre.

Lakása: Budapest, VIII., Röck Szilárd-u. 31.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,

Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.

Telefon: 138—170.